

Cauza 231/83
Henri Cullet
și Chambre syndicale des réparateurs automobiles
et détaillants de produits pétroliers
împotriva
Centre Leclerc din Toulouse
și Centre Leclerc din Saint-Orens-de-Gameville
(Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de Tribunal de Commerce din Toulouse)
„Norme naționale privind prețurile carburanților”

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)
29 IANUARIE 1985*

În cauza 231/83,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Tribunal de Commerce din Toulouse, de pronunțare, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Henri Cullet, operator de stație de benzină în Toulouse,

Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers (CSNCRA), Toulouse,

și

Centre Leclerc din Toulouse (SA Sodinord),

Centre Leclerc din Saint-Orens-de-Gameville (SA Sodirev),

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 3 litera (f) și a articolului 5 din Tratatul CEE,

CURTEA (Camera a cincea)

compusă din domnii O. Due, președinte de cameră, C. Kakouris, U. Everling, Y. Galmot și R. Joliet, judecători,

avocat general: domnul P. VerLoren van Themaat

grefier: domnișoara D. Louterman, administrator

**

*Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța președințială din 1 august 1983, primită la Curte la 11 octombrie 1983, președintele Tribunal de Commerce din Toulouse a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea mai multor dispoziții de drept comunitar, în special a articolului 3 litera (f) și a articolului 5 din Tratatul CEE, pentru a fi în măsură să aprecieze compatibilitatea cu dreptul comunitar a unei reglementări naționale prin care se impune pentru carburanți un preț minim la vânzarea către consumator.

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu între, pe de o parte, domnul Henri Cullet, care operează o stație de benzină în Toulouse și Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers din Toulouse și, pe de altă parte, societățile SA Sodinord și SA Sodirev (denumite în continuare „Sodinord și Sodirev”), care operează în Toulouse și în Saint-Orens-de-Gameville, sub denumirea „Centre Leclerc”, după numele grupului din care fac parte, supermarketuri care includ stații de benzină. Acest litigiu are ca obiect respectarea prețului minim de vânzare a carburanților către consumator (benzină, benzină super și motorină), stabilit de autoritățile franceze.

2 În Franța există, pe de o parte, un sistem de distribuție a produselor petroliere în temeiul Legii din 30 martie 1928 privind regimul importurilor de petrol și, pe de altă parte, un sistem de stabilire a prețurilor de vânzare în comerțul en gros și în vânzarea către consumator, instituit prin Ordonanța 45.1483 din 30 iunie 1945 și Decretele nr. 82.10 A, 82.11 A, 82.12 A și 82.13 A din 29 aprilie 1982.

4 În temeiul sistemului de distribuție, astfel cum a fost ajustat cu acordul Comisiei în baza articolului 37 din Tratatul CEE, importul și cumpărarea de la rafinăriile franceze de produse petroliere în vederea introducerii în circuitul de consum necesită o autorizație specială din partea statului, denumită autorizația A 3. Orice titular al unei autorizații A 3 are obligația de a se aproviziona până la 80 % de pe piața franceză sau comunitară, prin contracte pe termen mediu încheiate cu rafinorii francezi sau comunitari; pentru restul de 20 %, acesta se poate aproviziona liber, în special de pe piața „spot”.

** după examinarea observațiilor prezentate:

— pentru Centre Leclerc din Toulouse și Centre Leclerc din Saint-Orens-de-Gameville, în procedura scrisă de către domnii Farne și Amadio, iar în procedura orală de către domnul Simon,

— pentru guvernul Republicii Franceze, în procedura scrisă de către domnul Jean-Paul Costes, iar în procedura orală de către domnul G. Guillaume, directorul Afacerilor Juridice în Ministerul Afacerilor Externe,

— pentru guvernul Republicii Italiene, de către domnul Arnaldo Squillante, șef al Serviciului de contencios diplomatic, tratate și afaceri legislative din Ministerul Afacerilor Externe, asistat de domnul Ivo M. Braguglia, Avvocato dello Stato,

— pentru guvernul Republicii Elene, în procedura orală de către domnul P. Spathopoulos,

— pentru Comisia Comunităților Europene, de către domnii René-Christian Béraud și Giuliano Marengo, consilieri juridici, asistați de doamna Nicole Coutrelis,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 23 octombrie 1984,

5 Prețul de vânzare al produselor petroliere în comerțul en gros, denumit „prețul de cumpărare”, este în principiu stabilit în mod liber de fiecare rafinor sau importator care deține o autorizație A 3. Aceștia sunt obligați să prezinte cel puțin o dată pe lună autorităților competente un barem al prețurilor lor de cumpărare, barem în raport cu care pot fi acordate reduceri. Cu toate acestea, prețul de cumpărare nu poate fi mai mare decât „prețul plafon”, stabilit lunar de autoritățile competente. În practică, baremurile prețurilor de cumpărare sunt în general egale cu acest preț plafon. La stabilirea prețului plafon, autoritățile competente iau în considerare, pe de o parte, prețul de cost al rafinăriilor franceze, calculat ținând cont de prețul petrolului brut, cursul dolarului și costul navlului maritim și al rafinării, evaluate forfetar în baza elementelor statistice și, pe de altă parte, cursurile constatate pe piețele europene. În normă se prevede că în măsura în care cursurile europene nu se abat cu mai mult de 8 % peste sau sub prețul de cost al rafinăriilor franceze, cursurile europene sunt determinante pentru prețul plafon; în cazul în care, pe de altă parte, cursurile europene ies din așa-numitul „tunel” constituit din abaterea de 8 % în raport cu prețul de cost al rafinăriilor franceze, acesta din urmă este elementul determinant al prețului plafon.

6 Există limite superioare și inferioare ale prețurilor de vânzare către consumator. Limita superioară este reprezentată de „prețul maxim de vânzare cu amănuntul”, care diferă de la un detailist la altul în funcție de prețul de cumpărare al furnizorului său, rezultă din suma prețurilor de cumpărare, a cheltuielilor și a marjelor de profit prevăzute, precum și a taxelor și redevențelor. Limita inferioară este reprezentată de „prețul minim”, stabilit lunar pentru fiecare canton prin aplicarea unei reduceri, care la data respectivă era de nouă centime la litrul de benzină și de zece centime la litrul de benzină super, la prețul limită de vânzare care rezultă din media baremelor de preț de cumpărare al rafinăriilor franceze în cursul lunii precedente. În cazul în care calcularea prețului limită de vânzare practicat de un distribuitor dă un rezultat mai mic decât prețul minim, prețul maxim de vânzare este adus la nivelul prețului minim.

7 Din dosar reiese că grupul Leclerc, de care aparțin Sodinord și Sodirev, este titularul unei autorizații A 3. Acest grup are reputația că practică, în magazinele proprii denumite „Centre Leclerc”, o politică comercială de prețuri reduse pentru diverse sortimente de mărfuri. În 1983, grupul a decis să extindă această politică comercială la vânzarea cu amănuntul de carburanți. Ca și celelalte Centre Leclerc, societățile Sodinord și Sodirev au vândut, prin urmare, carburanți la prețuri mai mici decât prețurile minime stabilite de autoritățile competente în conformitate cu normele menționate anterior.

8 Sodinord și Sodirev au fost reclamate în fața președintelui Tribunal de Commerce din Toulouse de către un concurent, care a argumentat că această politică de prețuri inferioare prețului minim era ilicită și neloială și că îi cauza prejudicii și a solicitat prin urmare interzicerea acesteia sub sancțiunea unei penalități cu titlu cominatoriu. Sodinord și Sodirev s-au apărat argumentând că norma privind prețurile de vânzare a carburanților este contrară articolului 3 litera (f) și articolelor 85 și 86 din tratat și nu poate fi justificată în sensul articolelor 30 și 36 din tratat.

9 Președintele Tribunal de Commerce din Toulouse a considerat necesar pentru soluționarea acestui litigiu să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

Articolul 3 litera (f) și articolul 5 din Tratatul din 25 martie 1957 de instituire a CEE trebuie să fie interpretate în sensul că interzic unui stat membru să stabilească, pe cale legală sau administrativă, prețuri minime la vânzarea către consumator, în stații, de carburanți (benzină, benzină super și motorină), sistem care obligă orice detailist resortisant din oricare dintre statele Comunității să se conformeze prețului minim fixat?

10 Articolul 3 litera (f) din tratat, la care face trimitere această întrebare, face parte din principiile generale ale pieței comune care sunt aplicate în coroborare cu capitolele respective din tratat destinate punerii în aplicare a acestor principii. La această dispoziție se prevede „instituirea unui regim care să împiedice denaturarea concurenței pe piața comună”, obiectiv general care este detaliat prin normele privind concurența din Partea a treia, Titlul I, Capitolul I din tratat. În ceea ce privește articolul 5 alineatul (2) din tratat, acesta impune ca „statele membre să se abțină de la orice măsură care poate pune în pericol realizarea obiectivelor ... tratatului”. Prin întrebarea adresată de instanța națională, cu privire la compatibilitatea cu aceste dispoziții a unei legislații de tipul celei descrise anterior, se urmărește, deci, să se stabilească dacă aceasta este în conformitate cu principiile și obiectivele din tratat și cu dispozițiile din tratat care vizează punerea detaliată în aplicare a acestora.

11 Este necesar să se observe că articolele 2 și 3 din tratat urmăresc crearea unei piețe comune unde mărfurile circulă liber în condiții de concurență nederivate. Acest obiectiv este asigurat, în special, atât prin articolul 30 și următoarele privind interzicerea restricțiilor la comerțul intracomunitar, cât și prin articolul 85 și următoarele referitoare la normele privind concurența, care trebuie să fie examinate în primul rând.

Cu privire la aplicarea articolului 3 litera (f) și a articolelor 5 și 85 din Tratatul CEE

12 Sodinord și Sodirev consideră că, în temeiul articolului 3 litera (f) și al articolului 5 din Tratatul CEE, principiile articolelor 85 și 86 se aplică unei reglementări naționale de tipul celei din această speță. Articolul 85 interzice stabilirea, direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau a oricăror alte condiții de tranzacționare și nu se poate accepta eliminarea efectului util al normelor de drept comunitar care urmăresc să asigure un regim de concurență nederivată pe piața comună.

13 Guvernele francez, italian și elen susțin că articolul 3 litera (f) și articolul 5 din tratat fac parte din principiile generale ale tratatului și nu pot fi înțelese decât în coroborare cu alte dispoziții ale tratatului care definesc condițiile și normele de punere în aplicare ale acestuia. În această privință, articolele 85 și 86 nu pot fi luate în considerare în vederea aprecierii unei reglementări naționale privind prețurile întrucât aceste articole nu privesc decât comportamentele întreprinderilor.

14 Comisia consideră că numai în mod excepțional măsurile naționale pot fi considerate contrare obligației care decurge din articolul 5 din tratat, aceea de a nu elimina efectul util al normelor privind concurența instituite prin articolele 85 și 86. Astfel se întâmplă în cazul unei reglementări naționale care favorizează sau facilitează un comportament infracțional din partea întreprinderilor sau au ca obiect specific acela de a le permite acestora să se sustragă de la normele privind concurența. Totuși, acesta nu este cazul în prezenta speță.

15 În conformitate cu obiectivul formulat la articolul 3 litera (f) din tratat, sunt incompatibile cu piața comună și interzise, în temeiul articolului 85 alineatul (1), orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care pot aduce atingere comerțului dintre statele membre și care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în interiorul pieței interne și în special cele care stabilesc, direct sau indirect, prețuri de cumpărare sau de vânzare sau orice alte condiții de tranzacționare. Prin urmare, această dispoziție are în vedere acordurile, deciziile și practicile concertate anticoncurențiale ale întreprinderilor, sub rezerva derogărilor acordate de Comisie în temeiul articolului 85 alineatul (3) din tratat.

16 Este adevărat că aceste norme privesc comportamentul întreprinderilor și nu măsurile legislative sau administrative ale statelor membre. Cu toate acestea, astfel cum s-a pronunțat recent Curtea în Hotărârea din 10 ianuarie 1985, (Leclerc, cauza 229/83, Rec. 1985, p. 1), acestea au, totuși, obligația, în temeiul articolului 5 alineatul (2) din tratat, de a nu aduce atingere prin legislația națională aplicării integrale și uniforme a dreptului comunitar și efectului normelor de punere în aplicare a acestuia, precum și de a nu lua sau menține în vigoare măsuri, de natură legală sau administrativă, care ar putea elimina efectul util al normelor privind concurența aplicabile întreprinderilor (a se vedea Hotărârea din 13 februarie 1969, Walt Wilhelm și alții, cauza 14/68, Rec. 1969, p. 1 și Hotărârea din 16 noiembrie 1977, Inno/ATAB, cauza 13/77, Rec. 1977, p. 2115).

17 Cu toate acestea, o reglementare de tipul celei în litigiu în această speță nu vizează să impună încheierea de acorduri între furnizori și detailiști sau alte comportamente precum cele prevăzute la articolul 85 alineatul (1) din tratat. În schimb, aceasta atribuie responsabilitatea stabilirii prețurilor autorităților publice, care se bazează în acest scop pe o serie de elemente de natură diferită. Simplul fapt că printre aceste elemente luate în considerare la stabilirea prețului de vânzare cu amănuntul sunt incluse prețurile de cumpărare stabilite de furnizori, care, pe de altă parte, nu pot depăși prețul plafon stabilit de autoritățile competente, nu privează o reglementare de tipul celei în litigiu în această speță de caracterul său național și nu poate să elimine efectul util al normelor privind concurența aplicabile întreprinderilor.

18 Rezultă că articolul 5, coroborat cu articolul 3 litera (f) și articolul 85 din tratat, nu interzice statelor membre să reglementeze fixarea prețurilor de vânzare cu amănuntul ale unei mărfi în modul prevăzut în reglementarea în litigiu în acțiunea principală. O astfel de reglementare trebuie apreciată având în vedere dispozițiile din tratat referitoare la libera circulație a mărfurilor.

Cu privire la aplicarea articolelor 30 și 36 din tratat

19 Sodinord și Sodirev consideră că formula de stabilire a prețurilor minime prevăzută de legea în litigiu are ca efect blocarea concurenței mărfurilor provenind din alte state membre atunci când prețurile de cost ale acestora sunt mai mici cu peste 8 % decât prețurile rafinorilor francezi prin neutralizarea avantajului concurențial al costurilor mai reduse ale importatorilor. Prin urmare, aceasta ar constitui o piedică la import interzisă prin articolul 30 din tratat.

20 De asemenea, sistemul de stabilire a prețurilor aflat în litigiu ar permite autorităților naționale să recurgă la manipulări constând în subevaluarea în mod artificial a prețurilor de

cost, împiedicând astfel importatorii să se angajeze pe o piață aparținând prin tradiție rafinorilor francezi, împiedicându-i, după caz, să își comercializeze produsele la prețuri rentabile. Acest efect este accentuat prin obligația impusă titularilor de autorizații A 3 de a se aproviziona în proporție de până la 80 % prin contracte pe termen mediu. Prin urmare, un asemenea sistem ar avea ca efect, contrar articolului 30, segmentarea pieței naționale.

21 Guvernul francez, susținut de guvernul italian și de cel elen, consideră că o normă privind prețurile de tipul celei din această speță nu are efect asupra importurilor provenind din alte state membre. Aceasta are ca obiect armonizarea aprovizionării întregului teritoriu național cu carburanți asigurând tuturor revânzătorilor marje de profit suficiente. Întrucât prețurile la import sunt libere, un operator străin care are prețuri de cost mai favorabile decât prețurile practicate în Franța ar avea accesul pe piață facilitat deoarece este liber să repercuteze acest avantaj asupra detailiștilor. Astfel, importurile de produse petroliere în Franța au sporit în cadrul aplicării acestui regim. Rezultă că articolul 30 nu poate fi interpretat în sensul că se opune unui asemenea sistem de stabilire a prețurilor.

22 Comisia observă că o normă privind stabilirea unui preț minim poate să defavorizeze comercializarea produselor importate în măsura în care acest preț nu permite ca prețul de cost mai mic al produselor importate să fie repercutat asupra prețului de vânzare către consumator. O reglementare de tipul celei în litigiu constituie, prin urmare, o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import în măsura în care conduce la stabilirea prețului produselor în funcție de prețul de cost al produselor naționale, neutralizând astfel un eventual avantaj concurențial al produselor importate.

23 Este necesar să se amintească, în primul rând, că interdicția formulată la articolul 30 privind măsurile cu efect echivalent unei restricții cantitative vizează, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, orice măsură care poate constitui o piedică directă sau indirectă, efectivă sau potențială, pentru importurile între statele membre. Fiind vorba despre aplicarea acestor principii la sistemele naționale de stabilire a prețurilor, Curtea a constatat în mod repetat că asemenea sisteme, aplicabile în mod egal produselor naționale și produselor importate, nu constituie în sine măsuri cu efect echivalent unei restricții cantitative, dar pot produce un asemenea efect atunci când prețurile se află la un nivel la care produsele importate ar fi defavorizate în raport cu produsele naționale identice, fie deoarece acestea nu pot fi comercializate în mod profitabil în condițiile stabilite, fie deoarece avantajul concurențial care rezultă din prețurile de cost inferioare ar fi neutralizat (a se vedea Hotărârea din 26 noiembrie 1976, *Tasca*, cauza 65/75, Rec. 1976, p. 291; Hotărârea din 24 ianuarie 1978, *van Tiggele*, cauza 82/77, Rec. 1978, p. 25; Hotărârea din 6 noiembrie 1979, *Danis*, cauzele 16-20/79, Rec. 1979, p. 3327; Hotărârea din 29 noiembrie 1983, *Roussel Laboratoria*, cauza 181/82, Rec. 1983, p. 3849).

24 Argumentul societăților *Sodinord* și *Sodirev*, conform căruia formula de stabilire a prețului maxim de vânzare cu amănuntul determină, ca urmare a subevaluărilor artificiale, o segmentare a pieței împiedicând rafinorii străini să își comercializeze produsele la prețuri avantajoase, nu trebuie să fie examinat în cadrul prezentei cauze. Stabilirea unui preț maxim la vânzarea cu amănuntul, precum și limitele aprovizionării impuse titularilor de autorizații A 3, nu a fost menționată de Tribunal de Commerce din Toulouse, litigiul din acțiunea principală având ca obiect numai nerespectarea prețului minim la vânzarea cu amănuntul de carburanți.

25 Fiind vorba despre stabilirea prețului minim, trebuie reamintit că în Hotărârea din 24 ianuarie 1978 („van Tiggele”, cauza 82/77), menționată anterior, Curtea a precizat că o dispoziție națională care stabilește o marjă de profit minimă care se aplică în mod egal produselor naționale și produselor importate nu poate produce efecte dăunătoare comercializării exclusive de produse importate. Pe de altă parte, altul este cazul în ceea ce privește prețul minim stabilit la un anumit nivel care, deși se aplică în mod egal produselor naționale și produselor importate, poate să defavorizeze comercializarea acestora din urmă în măsura în care împiedică prețul de cost mai mic al acestora să aibă afect asupra prețului de vânzare către consumator.

26 Astfel cum rezultă din explicațiile prezentate anterior, prețul minim la vânzarea cu amănuntul este stabilit în practică, în cadrul sistemului în litigiu în această speță, în baza prețului de cumpărare care trebuie să respecte prețul plafon stabilit de autoritățile naționale. Chiar dacă orice importator este liber să stabilească un barem propriu de prețuri de cumpărare mai mic decât prețul plafon respectiv, faptul că prețul minim este calculat în baza mediei prețurilor de cumpărare practicate de rafinorii naționali împiedică importatorii să beneficieze de o poziție concurențială eventual mai avantajoasă datorată unui preț de cost mai mic. Desigur, un stat membru nu poate fi criticat pentru că utilizează criteriile generale la stabilirea prețului unui produs omogen a cărui origine este greu de identificat din momentul în care apare pe piață. Este necesar, cu toate acestea, pentru a evita orice efect defavorabil în privința comercializării produselor importate pe piață, ca aceste criterii să ia în mod corespunzător în considerare prețurile de cumpărare ale tuturor operatorilor economici, indiferent de originea mărfii.

27 Acest efect defavorabil asupra produselor importate al unui sistem de tipul celui în litigiu este accentuat de metoda de calcul a prețului plafon care stabilește limita superioară a prețului de cumpărare și care este în mod normal adoptat, conform explicațiilor prezentate Curții, de către rafinorii naționali ca preț de cumpărare. Cu toate că, în general, prețul plafon este calculat în baza atât a prețurilor de cost practicate de rafinăriile franceze, cât și a cursurilor carburanților constatate pe piețele europene, prețurile de cost practicate de rafinăriile naționale sunt singurele prețuri determinante în cazul în care cursurile europene scad cu peste 8 % sub aceste prețuri. Rezultă că, în cazul în care avantajul concurențial al produselor importate depășește acest prag, prețul de cost mai avantajos al acestora nu mai este luat în considerare la stabilirea prețului plafon. O asemenea formulă defavorizează și mai mult comercializarea produselor importate, privându-le de avantajul concurențial al acestora față de consumator atunci când pragul de 8 % este depășit.

28 Acest efect defavorabil al unui preț minim la comercializarea produselor importate al căror preț de cost este inferior prețului produselor naționale nu poate fi contestat argumentând faptul că prețurile la import sunt libere și că importatorii pot așadar să acorde detailiștilor o marjă de profit mai mare pentru a-i încuraja să se aprovizioneze cu carburanți importați. În această privință, este necesar să se evidențieze că structura rețelelor de distribuție împiedică carburanții importați să poată beneficia în mod deplin de un astfel de avantaj, dat fiind că un număr mare de detailiști nu au posibilitatea de a schimba în mod liber furnizorul. Într-o astfel de situație, prețul la vânzarea cu amănuntul constituie, pentru produsele omogene precum carburanții, elementul esențial al concurenței. Un preț minim de tipul celui din prezenta speță poate, în consecință, să împiedice intrarea sporită a produselor importate pe piața națională atunci când prețul de cost al acestora este mai avantajos. Eventuala creștere a importurilor sub

aplicarea unui astfel de sistem, conform argumentului guvernului francez, nu poate, în aceste condiții, să demonstreze în mod suficient că un preț minim nu are un efect defavorabil asupra comercializării produselor importate.

29 Din considerentele precedente rezultă că un sistem național de stabilire a prețului minim la vânzarea cu amănuntul de carburanți, în temeiul căruia acest preț este stabilit numai în baza prețurilor de cumpărare practicate de rafinăriile naționale, iar aceste prețuri de cumpărare sunt legate de prețul plafon calculat numai în baza prețurilor de cost practicate de rafinăriile naționale în cazul în care cursurile europene de carburanți se abat cu peste 8 % de la acestea din urmă, defavorizează produsele importate privându-le de posibilitatea de a obține avantaje concurențiale față de consumator dintr-un preț de cost mai avantajos.

30 În scopul de a justifica norma în litigiu, guvernul francez a invocat, de asemenea, motivele imperioase ale protecției intereselor consumatorilor. Acesta consideră că o concurență distructivă a prețurilor carburanților ar putea determina dispariția unui număr mare de stații-service și, prin urmare, o aprovizionare insuficientă a întregului teritoriu național.

31 În această privință, este necesar să se observe că o reglementare națională care obligă detailiștii să respecte anumite prețuri la vânzarea cu amănuntul, care defavorizează comercializarea produselor importate pe piață, nu poate fi justificată decât prin motivele prevăzute la articolul 36 din tratat.

32 În sensul aplicării articolului 36, guvernul francez a invocat perturbarea ordinii și siguranței publice provocate de reacțiile violente care sunt de așteptat din partea detailiștilor afectați de o concurență nelimitată.

33 În această privință, este suficient să se constate că guvernul francez nu a dovedit că modificarea reglementării în cauză în conformitate cu principiile dezvoltate mai sus ar avea asupra ordinii și siguranței publice consecințe cărora nu le-ar putea face față cu mijloacele de care dispune.

34 Prin urmare, este necesar să se răspundă întrebării adresate de Tribunal de Commerce din Toulouse că

— articolul 3 litera (f) și articolele 5, 85 și 86 nu se opun unei norme naționale privind stabilirea de către autoritățile naționale a prețului minim la vânzarea cu amănuntul de carburanți;

— articolul 30 se opune unei astfel de reglementări în cazul în care prețul minim este stabilit numai în baza prețurilor de cumpărare practicate de rafinăriile naționale, iar aceste prețuri de cumpărare sunt legate de prețul plafon calculat numai în baza prețurilor de cost practicate de rafinăriile naționale în cazul în care cursurile europene ale carburanților se abat cu mai mult de 8 % de la acestea din urmă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

35 Cheltuielile efectuate de guvernul francez, guvernul italian și guvernul elen, precum și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (Camera a cincea),

pronunțându-se cu privire la întrebarea adresată de președintele Tribunal de Commerce din Toulouse, prin ordonanța din 1 august 1983, declară:

1) Articolul 3 litera (f) și articolele 5, 85 și 86 din Tratatul CEE nu se opun unei reglementări naționale prin care se prevede stabilirea de către autoritățile naționale a unui preț minim la vânzarea cu amănuntul de carburanți.

2) Articolul 30 din Tratatul CEE se opune unei astfel de reglementări în cazul în care prețul minim este stabilit numai în baza prețurilor de cumpărare practicate de rafinăriile naționale, iar aceste prețuri de cumpărare sunt legate de prețul plafon calculat numai în baza prețurilor de cost practicate de rafinăriile naționale în cazul în care cursurile europene ale carburanților se abat cu mai mult de 8 % de la acestea din urmă.

	Due		Kakouris
Everling		Galmot	Joliet

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 29 ianuarie 1985.

Grefier
P. Heim

Președintele Camerei a cincea
O. Due